

Sygn. akt III AUa 1290/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Anna Michalik

Sędziowie: SA Magdalena Kostro-Wesołowska

SO Anita Górecka (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Marta Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2018 r. w Warszawie

sprawy E. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji E. T.

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa- Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 17 sierpnia 2016 r. sygn. akt VII U1762/15

oddala apelację.

Magdalena Kostro-Wesołowska Anna Michalik Anita Górecka

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 października 2015 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił ubezpieczonej E. T. prawa do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Decyzją z dnia 30 listopada 2015 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił ubezpieczonej E. T. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

W odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 października 2015 r., (...) E. T. wskazała, że świadczyła pracę w okresie od grudnia 2006 r. do września 2013 r., który to okres pracy przelożył się na 78 miesięcy składkowych i 3 miesiące nieskładkowe. Po złożeniu wniosku o przeliczenie emerytury nie została ona wyliczona na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Odwołująca podkreśliła, że organ rentowy niesłusznie potraktował ponownie przeliczoną emeryturę jako nowe świadczenie, a przeliczenie emerytury w taki sposób, w jaki dokonał tego Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest mniej korzystne dla odwołującej.

W odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 listopada 2015 r. znak: (...) E. T. wskazała, że spełniła przesłanki wynikające z ponad 30 miesięcznego podlegania ubezpieczeniom społecznym po nabyciu

uprawnień do świadczenia emerytalnego i jest uprawniona do tego, aby organ rentowy obliczył jej wysokość emerytury przy zastosowaniu aktualnej kwoty bazowej.

W odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 13 października 2015 r. oraz z dnia 30 listopada 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie obydwu odwołań na podstawie art. 477 § 1 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2016 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

ubezpieczona E. T., urodzona (...), w dniu (...) roku złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniosek o emeryturę. Do powyższego wniosku odwołująca załączyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy, w tym świadectwami pracy z dnia 20 lipca 1978 r., 5 października 1987 r., 31 grudnia 1991 r., 31 sierpnia 1992 r., 6 kwietnia 1993 r., 29 lipca 1994 r., oraz zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (wniosek z dnia 16 lutego 2006 r. wraz z załącznikami k. 1-54, tom I a.r.).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku, organ rentowy na mocy decyzji z dnia 3 marca 2006 r., znak: E (...), na podstawie art. 29 w zw. z art. 46 ustawy emerytalnej przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 24 lutego 2006 r., tj. od miesiąca, w którym ubezpieczona osiągnęła wiek emerytalny. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto zarobki z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od stycznia 1989 do grudnia 1998 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 142,51 %. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 29 lat i 3 miesiące okresów składkowych. Obliczenie podstawy wymiaru świadczenia i jego wysokości nastąpiło przy zastosowaniu kwoty bazowej, wynoszącej 1.829,24 zł. Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób: $24\% \times 1.829,24 \text{ zł} = 439,02 \text{ zł}$, $(351 \times 1,3\%) / 12 \times 2.606,85 \text{ zł} = 991,39 \text{ zł}$. Razem świadczenie do wypłaty wyniosło 1.472,90 zł. W dniu 28 kwietnia 2006 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję znak: E (...) na podstawie wniosku odwołującej z 25 kwietnia 2006 r. o uwzględnienie w podstawie wymiaru dodatkowego składnika wynagrodzenia. Mocą w/w decyzji organ rentowy ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia na 154,27 %. Obliczenie świadczenia emerytalnego zostało dokonane za pomocą niniejszego wzoru: $24\% \times 1.829,24 = 439,02 \text{ zł}$, $(351 \times 1,3\%) : 12 \times 2.821,97 \text{ zł} = 1.073,20 \text{ zł}$. Łącznie wysokość świadczenia wyniosła 1.558,22 zł, przy czym od dnia 1 marca 2006 r. emerytura podlegała waloryzacji i wyniosła 1 654,83 zł (decyzja z dnia 3 marca 2006 r., znak: E (...), k. 5, decyzja z dnia 15 kwietnia 2008 r., znak: E (...), k. 113-116, decyzja z dnia 22 kwietnia 2010 r., znak: E (...), tom I a.r.).

W dniu 29 maja 2006 r. wpłynęło do organu rentowego pismo ubezpieczonej E. T., w którym wniosła o uwzględnienie przy ustalaniu wysokości świadczenia emerytalnego okresów nieskładkowych od dnia 1 stycznia 2004 r. do 29 lutego 2004 r. za czas skróconego okresu wypowiedzenia, za który odwołująca otrzymała odszkodowanie oraz okres od 1 marca 2004 r. do 24 lutego 2006 r. za czas pobierania przez odwołującą świadczenia przedemerytalnego. W kolejnych latach świadczenie ulegało zwiększaniu na skutek dokonywanych waloryzacji i przeliczeń w oparciu o przedkładane przez ubezpieczoną dokumenty, m.in. umowę zlecenie nr (...) z dnia 30 listopada 2006 r., umowę zlecenie nr (...) z dnia 1 stycznia 2007 r. Następnie w piśmie z dnia 26 listopada 2013 r. odwołująca zwróciła się z wnioskiem o zmianę stażu pracy, poprzez uwzględnienie okresów pracy w (...)", (...) Sp. z o.o. w W. oraz (...) S.A. w W.. W związku z rozpoznaniem wniosku odwołującej, w decyzji z dnia 3 grudnia 2013 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczył wysokość świadczenia i ustalił ją na poziomie 2 557,66 zł. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto zarobki z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od stycznia 1989 r. do grudnia 1998 r. oraz uwzględniono 35 lat i 9 miesięcy okresów składkowych i 4 lata i 7 miesięcy okresów nieskładkowych. Razem świadczenie do wypłaty wyniosło 2 111,47 zł (decyzja z dnia 3 grudnia 2013 r., znak: E /18387136/25, k. 167-171, tom I a.r.).

W dniu (...) odwołująca E. T. złożyła w organie rentowym wniosek o emeryturę z związku z ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego. Na tej podstawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., decyzją z dnia 11 września 2014 r. znak: (...), przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 01 sierpnia 2014 r. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek

i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, pomniejszoną o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne, podzieloną przez średnie dalsze trwanie życia, ustalone na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego. Powyższe zdanie przekłada się na następujący wzór: $[(109\ 131,58\ \text{zł} + 606\ 298,85\ \text{zł}) - 208\ 124,06\ \text{zł}] / 226,70 = 2\ 237,79\ \text{zł}$. Ze względu na fakt, iż emerytura powszechna jest niższa od dotychczas wypłacanej na rzecz ubezpieczonej, organ rentowy kontynuował wypłatę emerytury w dotychczasowej wysokości, tj. 2 598,58 zł brutto.

(decyzja z dnia 11 września 2014 r., znak: E/25/045051425, k. 9, t. II a.r.)

W dniu 14 października 2014 r. ubezpieczona wniosła do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. do protokołu ustne odwołanie od w/w decyzji znak: (...) i tym samym sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą VII U 2166/14. Tutejszy Sąd w dniu 30 lipca 2015 r. umorzył postępowanie w sprawie oraz zobowiązał organ rentowy do rozpoznania wniosku odwołującej E. T., dotyczącego przeliczenia emerytury na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (postanowienie z dnia 30 lipca 2015 r., k.135, t. II a.r.). W dniu 13 października 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję znak: (...) odmawiającą prawa do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej (decyzja z dnia 13 października 2015 r., znak (...), k.139, t. II a.r.). Następnie w dniu 15 października 2015 r. odwołująca złożyła wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalno – rentowego. W w/w wniosku odwołująca postulowała o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia od zarobków uzyskanych w całości przed przyznaniem świadczenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości świadczenia tj. z lat 1984 – 2003 wnioskując równocześnie o wybranie najkorzystniejszego wariantu (wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalno – rentowego z dnia 15 października 2015 r., k.140 – 143, t. II a.r.).

Organ rentowy decyzją z dnia 30 listopada 2015 r. znak: (...) po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej z dnia 15 października 2015 r. odmówił prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury (decyzja z dnia 30 listopada 2015 r., znak: (...), k. 154 – 155, t. II a.r.)

Od powyższych decyzji odwołująca wniosła odwołanie z dnia 9 listopada 2015 r. od decyzji z 13 października 2015 r. znak: (...)zarejestrowane w tutejszym Sądzie pod sygn. akt. VII U 1762/15 oraz odwołanie z 29 grudnia 2015 r. od decyzji z dnia 30 listopada 2015 r. znak: (...) inicjujące postępowanie o sygn. akt VII U 226/16. Na podstawie art. 219 k.p.c. tutejszy Sąd, do sprawy o sygn. akt. VII U 1762/15 dołączył sprawę o sygn. VII U 226/16 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (odwołanie z dnia 9 listopada 2015 r. od decyzji z 13 października 2015 r. znak: (...))k. 2-3 a.s, odwołanie z dnia 29 grudnia 2015 r. od decyzji z dnia 30 listopada 2015 r. znak: (...)k. 2, sygn. akt VII U 226/16).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, jak również w aktach organu rentowego. Zdaniem Sądu I instancji, dokumenty w zakresie, w jakim oparto na nich ustalenia faktyczne, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Sąd Okręgowy zaznaczył, że stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny, a strony różniły się wyłącznie, co do oceny prawnej przepisów prawa materialnego, mających zastosowanie w sprawie.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie E. T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 13 października 2015 r., znak: (...) oraz od decyzji z dnia 30 listopada 2015 r. znak: (...) za niezasadne i jako takie podlegające oddaleniu. W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że istotny dla rozstrzygnięcia stan faktyczny sprawy jest niesporny, a jej istota sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy w ustalonym stanie faktycznym zawarte w odwołaniu żądanie przeliczenia emerytury od nowej kwoty bazowej w tzw. części socjalnej wobec przepracowania przez odwołującą po przyznaniu emerytury 30 miesięcy jest uzasadnione na

podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.).

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko organu rentowego, zaprezentowane w odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 grudnia 2015 r., że należną wnioskodawczyni emeryturę przyznano na podstawie art. 29 w związku z art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emeryturę tę przyznano wobec osiągnięcia przez wnioskodawczynię w dniu (...)wieku 55 lat oraz wykazania wymaganego dla kobiet 30-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Przeliczenie tej emerytury ze względu na przepracowanie po jej przyznaniu 30 miesięcy nie jest jednak możliwe. W szczególności brak jest podstaw do takiego przeliczenia na podstawie art. 53 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej. Niemożliwe bowiem jest skorzystanie z przeliczenia emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej w sytuacji pozostawania w ubezpieczeniu, przez okres co najmniej 30 miesięcy, już po nabyciu prawa do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego. Sąd Okręgowy podkreślił, że art. 53 ust. 3 i 4 cytowanej ustawy został wprowadzony w celu wyraźnego unormowania kwestii kwoty bazowej osób pobierających tzw. wcześniejszą emeryturę, przechodzących następnie na emeryturę w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego i ma on „jednorazowe” zastosowanie, na co uwagę zwrócił m.in. Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2013 r. (III AUa 203/13). Przeliczenie, o którym mowa w treści powyższej regulacji dotyczy faktycznie jedynie uwzględnienia nowej kwoty bazowej do tzw. części socjalnej i to tylko wówczas, gdy po nabyciu prawa do świadczenia zainteresowany podlega przez okres, co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Powyższy przepis nie stanowi samoistnej podstawy do obliczenia wysokości emerytury, ale jest związany z ustaleniem prawa do świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 października 2013 r., III AUa 393/13). Pomimo zatem pozostawania przez ubezpieczoną po nabyciu prawa do emerytury wcześniejszej w ubezpieczeniu przez okres 30 miesięcy, nie jest możliwe przeliczenie tej emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej. Przepracowanie 30 miesięcy po przyznaniu emerytury ma znaczenie jedynie przy ustalaniu prawa do kolejnej emerytury, pod warunkiem jednak, że przy obliczaniu wysokości kolejnej emerytury istnieje możliwość prawna zastosowania art. 53. W realiach rozpoznanej sprawy taka możliwość nie istnieje. Sąd Okręgowy przywołał również stanowisko Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w wyroku z dnia 17 września 2013 r. sygn. akt. III AUa 133/13, w którym to wyroku wskazano, iż przepis art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej pozostając w ścisłym związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy emerytalnej odnosi się do ustalania części socjalnej emerytury, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 (renta) lub ust. 2 (pkt 1 emerytura), nie dotyczy zaś ustalania podstawy wymiaru tej emerytury. W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 14 marca 2013 r. sygn. akt. III AUa 88/13 podnosząc, iż możliwość uwzględnienia nowej kwoty bazowej do tzw. „części socjalnej” świadczenia istnieje tylko wówczas, gdy po nabyciu prawa do świadczenia zainteresowany podlega przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Zwrot „po nabyciu prawa do świadczenia” nie oznacza każdego dowolnie wybranego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, ale tylko okresu przypadającego pomiędzy nabyciem prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym a nabyciem prawa do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Przepis art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej nie stanowi samoistnej podstawy do obliczenia wysokości emerytury, ale jest związany z ustaleniem prawa do świadczenia. Tylko zatem przy ustalaniu prawa do emerytury (kolejnej) jest możliwe zastosowanie tego przepisu.

Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury (ust. 3). Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (ust. 4). W tym miejscu Sąd Okręgowy powołał wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 grudnia 2012 r. (III AUa 684/12 teza 2), zgodnie z którym przepisy art. 53 ust. 3 i 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie mają zastosowania do osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., które przeszły na emeryturę na podstawie art. 46 tej ustawy (OSAŁ 2012/4/37).

W niniejszym postępowaniu ubezpieczona dąży do kolejnego przeliczenia kwoty bazowej w związku z podleganiem, co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po nabyciu prawa do emerytury w wieku powszechnym. Jak już zostało jednak wskazane, przeliczenie określone w art. 53 ust. 4 w związku z ust. 3 ustawy ma charakter jednorazowy. Sąd Okręgowy zważył ponadto, że w związku z treścią przepisów ustawy emerytalnej, które są nieostre i pozostawiają pewną dozę swobody w ocenie prawnej, nie zasługuje na uwzględnienie argumentacja odwołującej wspierana przy pomocy orzecznictwa sądowego. Odwołująca powoływała się na wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 czerwca 2012 r., sygn. akt. III AUa 430/12, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 października 2013 r. sygn. Akt. III AUa 1058/13, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 września 2014 r. III AUa 629/14 oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego. Jednak w ocenie Sądu Okręgowego powołane przez ubezpieczoną orzecznictwo nie odnosiło się ściśle do tematyki niniejszej sprawy, bowiem regulowało kwestie, które w odniesieniu do niniejszej postępowaniu nie miały zastosowania, z kolei orzecznictwo, na którym oparł się Sąd Okręgowy wydając orzeczenie kończące w sprawie, precyzyjniej wyjaśniało problematykę prawną, na której opierał się spór w niniejszej sprawie. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477 14 § 1 k.p.c. oddalił odwołanie E. T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 13 października 2015 r., znak: (...) jako niezasadne.

Rozpoznając odwołanie od decyzji z dnia 30 listopada 2016 r. znak: (...) Sąd Okręgowy powołał przepis art. 111 ust. 1 oraz art. 110 ustawy emerytalnej. Zważył, iż nie ma możliwości przeliczenia emerytury ubezpieczonej, gdyż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z wynagrodzenia uzyskanego w okresie 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury (z lat 1995-2004 – wynoszący 114,96%) jak też wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z okresu 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (z lat 1984-2003) wynoszący 134,17% jest niższy od dotychczas ustalonego wskaźnika z lat 1989-1998, a wynoszącego 154,27%. Powyższe przesądza o braku możliwości przeliczenia emerytury w sposób wskazany przez ubezpieczoną i jest podstawą oddalenia odwołania ubezpieczonej od decyzji z dnia z dnia 30 listopada 2016 r. znak: (...).

Apelację od powyższego wyroku złożyła odwołująca zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. artykułów: art. 53, art. 46, art. 21, art. 24, art. 25, art. 26, art. 110, art. 111, art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez przyjęcie, że nie przysługuje przeliczenie wysokości świadczenia wcześniejszego w myśl art. 53 ust. 4 po podleganiu ubezpieczeniu społecznemu przez ponad 30 miesięcy od chwili uzyskania wcześniejszej emerytury do ukończenia powszechnego wieku emerytalnego (60 lat życia),
2. błędną wykładnię ustawy emerytalnej i błędne ustalenie stanu faktycznego, które miały wpływ na treść wyroku. Przyznana emerytura w powszechnym wieku emerytalnym na podstawie art. 25-26 ustawy emerytalnej jest zawieszona, nadal wypłacana jest emerytura wcześniejsza wyliczona według art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o wnoszę: o uchylenie wyroku ewentualnie o jego zmianę poprzez uwzględnienie odwołania i przyznanie prawa do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 54 ust. 4 ustawy emerytalnej tj. przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 lipca 2015 r. do ustalenia części socjalnej emerytury, po podleganiu ubezpieczeniu społecznemu przez ponad 30 miesięcy od momentu uzyskania wcześniejszej emerytury do ukończenia 60 lat życia.

Na rozprawie apelacyjnej 29 maja 2018 r. pełnomocnik odwołującej poparł apelację złożoną przez odwołującą się, precyzując, że apelacja dotyczy wyroku w części dotyczącej decyzji z 13 października 2015 r. Wniósł o zmianę wyroku i zaskarżonej decyzji w ten sposób, aby ponownie ustalono wysokość emerytury z uwzględnieniem kwoty bazowej z daty wniosku o przeliczenie tj. z 30 lipca 2015r., jako podstawę prawną wskazując art. 53 ust 3 i 4 ustawy emerytalnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja jest niezasadna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wskazaną przez Sąd Okręgowy podstawę rozstrzygnięcia, zatem nie zachodzi konieczność ich powtórzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r., II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 maja 2018 r. pełnomocnik odwołującej sprecyzował, iż apelacja dotyczy decyzji z 13 października 2015 r. tj. w której to organ rentowy odmówił prawa do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej (przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 lipca 2015 r. do ustalania części socjalnej emerytury).

W rozpoznawanej sprawie niesporne jest, że wnioskodawczyni pobierała od (...) wcześniejszą emeryturę na podstawie art. 29 w zw. z art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a z dniem (...)nabyła prawo do emerytury, której wysokość obliczono na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), tj. wzięto pod uwagę kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, pomniejszoną o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne, podzieloną przez średnie dalsze trwanie życia, ustalone na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego $[(109\ 131,58\ \text{zł} + 606\ 298,85\ \text{zł}) - 208\ 124,06\ \text{zł}] / 226,70 = 2\ 237,79\ \text{zł}$. Ze względu na fakt, iż wysokość emerytury powszechnej była niższa od dotychczas wypłacanej na rzecz ubezpieczonej, organ rentowy prawidłowo kontynuował wypłatę emerytury w dotychczasowej wysokości, tj. 2 598,58 zł brutto.

Organ rentowy trafnie uznał, iż nie jest możliwe przeliczenie emerytury odwołującej się zgodnie z art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Obecnie art. 53 ustawy emerytalnej obowiązuje w brzmieniu nadanym z dniem 1 lipca 2004 r. przez ustawę nowelizującą z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U.2004.121.1264) mocą której do art. 53 zostały dodane przepisy ust. 3–5. Dodanie z dniem 1 lipca 2004 r. do art. 53 przepisów ust. 3–5 wprowadziło zasadę obliczania części socjalnej emerytury, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 1 (renty z tytułu niezdolności do pracy) i ust. 2 (emerytury), oraz emerytury, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego (a więc przyznanego na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu – art. 21 ust. 3), od kwoty bazowej ostatnio przyjętej do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie podwyższania tak obliczonego świadczenia emerytalnego w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia prawa do emerytury (art. 53 ust. 3). Od zasady tej w art. 53 ust. 4 ustanowiony został wyjątek polegający na niestosowaniu przepisu ust. 3 tego artykułu w sytuacji, gdy ubezpieczony po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Reguły te stosuje się odpowiednio do obliczania wysokości renty (art. 62 ust. 1a ustawy emerytalnej).

W uchwale z dnia 29 października 2002 r. (III UZP 7/02, OSNP 2003, Nr 2, poz. 42), Sąd Najwyższy odniósł się do wzajemnej relacji art. 53 i 110 ustawy emerytalnej podnosząc, że dotyczą one niezależnych regulacji, których sensu nie można korygować przez wzajemne odwoływanie się jednej do drugiej. Artykuł 53 w ogóle nie dotyczy ustalenia podstawy wymiaru. Nadto w jego ust. 4 chodzi tylko o sam okres ubezpieczenia, czyli nie ma znaczenia wysokość składki (podstawy jej wymiaru) w okresie "co najmniej 30 miesięcy ubezpieczenia". Z kolei w art. 110 znaczenie ma nie tyle okres ubezpieczenia, co wielkość składki, która pozwala osiągnąć wymagany wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyższy od poprzednio obliczonego. Nadto art. 53 (w tym ust. 4) stosuje się z urzędu do ustalenia wysokości emerytury, natomiast tryb przeliczenia podstawy wymiaru z art. 110 – tylko na wniosek zainteresowanego. Jednoczesne zastosowanie obu przepisów nie jest możliwe. Do zastosowania pierwszego podstawa wymiaru musi już być ustalona i przyjmuje się ją z poprzedniej emerytury. Z kolei tryb przeliczenia podstawy wymiaru z art. 110 może

mieć zastosowanie do emerytury już przyznanej, a nie do emerytury dopiero ustalanej. To samodzielne znaczenie i funkcje obu przepisów nie pozwalają aprobować wykładni opartej na założeniu, że art. 53 ust. 4 stanowi przepis szczególny do art. 110 i w konsekwencji uprawnia do obliczenia wysokości później ustalanej (nowej) emerytury według kwoty bazowej z daty wniosku zarówno w części socjalnej, jak i w części stażowej emerytury (zob. także wyr. Sądu Najwyższego z 1 czerwca 2010 r., II UK 397/09, Legalis; wyr. SN z 10 sierpnia 2010 r., I UK 21/10, Legalis).

Niemożliwe jest, jak tego żąda wnioskodawczynie, skorzystanie z możliwości przeliczenia emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 w sytuacji pozostawania w ubezpieczeniu co najmniej 30 miesięcy, już po nabyciu prawa do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego. Żaden bowiem z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie przewiduje takiej możliwości. Przepis zaś art. 53 ust. 3 i 4 ustawy został wprowadzony w celu wyraźnego unormowania kwestii kwoty bazowej osób pobierających tzw. wcześniejszą emeryturę, przechodzących następnie na emeryturę w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego i ma on „jednorazowe” zastosowanie.

Podleganie ubezpieczeniu, po przyznaniu emerytury w wieku powszechnym, może mieć jedynie wpływ na zwiększenie okresów składkowych i nieskładkowych, w kolejnych decyzjach przeliczeniowych ponownego ustalenia wysokości emerytury, poprzez doliczenie w podstawie wymiaru świadczenia nieuwzględnionego dotychczas okresu składkowego.

Ubezpieczona ma przyznane prawo do emerytury w wieku powszechnym, której wysokość została obliczona prawidłowo zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej. Dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. podstawę obliczenia emerytury przyznawanej w wieku powszechnym (kobieta 60 lat życia), stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy jej obliczenia przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę ubezpieczonego. Wobec tego, fakt przepracowania 30 miesięcy po nabyciu prawa do emerytury wcześniejszej pozostaje bez wpływu na sposób ustalenia wysokości emerytury przyznawanej w wieku powszechnym. W tej sytuacji, nie jest możliwe obliczenie emerytury przyznanej w wieku powszechnym z zastosowaniem art. 53 ust. 4 i przyjęciu kwoty bazowej do części socjalnej emerytury, gdyż konstrukcja nowej emerytury na to nie pozwala. Nie ma też możliwości prawnej przeliczenia emerytury wcześniejszej, aktualnie wypłacanej ubezpieczonej w miejsce niższej emerytury w wieku powszechnym, gdyż art. 53 może być stosowany jedynie w przypadku przyznania nowego świadczenia, np. przy przejściu z emerytury wcześniejszej na emeryturę w wieku powszechnym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny nie podzielając zarzutów apelacji oddalił ją na podstawie art. 385 k.p.c..

Magdalena Kostro - Wesołowska Anna Michalik Anita Górecka